

TÉMY ZÁVEREČNÝCH BAKALÁRSKYCH PRÁC NA KSJ

ponuka na AR 2016/2017

Mgr. Perla Bartalošová (interná doktorandka, kontakt: p.bartalosova@gmail.com)

1. **Jazyk mladých a jazyk seniorov v konfrontácii.** Zber (formy a zdroje sa spresnia po dohovore s konkrétnym adeptom, napr. naživo z audionahrávok či z písma – z internetových diskusií) a lexikálna analýza prejavov daných skupín a ich konfrontácia.
2. **Jazykové signály zaobchádzania so seniormi** – analýza komunikátov s cieľom identifikovať (lexikálne, morfológické, syntaktické) prvky, ktoré vedú k diskriminácii seniorov (napr. na trhu práce, ale aj v bežnom živote).
3. **Jazykové postoje slovenských seniorov k slovenčine** – cieľom je zistiť diferenciacie v postojoch seniorov k norme spisovného jazyka a sledovať, ako sa menil v priebehu ich života (napr. ich postoj k inováciám, k anglicizmom...). Sociolingvistický výskum bude obsahovať vytvorenie dotazníka + jeho distribúciu so zberom cca 100 výstupov.
4. **Postoje seniorov k vybraným sociálnym menšinám** – analýza prejavov s cieľom zistiť postoj seniorov k marginalizovaným skupinám: k Rómom, k Židom, k migrantom, k Maďarom, k LGBTI ľuďom, k trestaným, k bezdomovcom na Slovensku (možnosť zamerať sa len na niektorú/é z marginalizovaných skupín).

PhDr. Ľudmila Benčatová, CSc.

1. Elipsa v komunikácii

2. Defektné syntaktické konštrukcie v komunikácii

3. Obohacovanie lexikálnej zásoby na základe prenikania slov z iných jazykov

Doc. Mgr. Alena Bohunická, PhD.

1. Lexikálnosémantická adaptácia nových medzinárodných konceptov z vybranej tematickej oblasti (migrácia, terorizmus, ...) v slovenskej publicistike (porovnávací výskum zameraný na nové medzinárodné koncepty súvisiace s aktuálnym spoločenským dňaním; lexikálnosémantická analýza cudzojazyčných variantov a ich pendantov v slovenskej publicistike s ohľadom na motiváciu pomenovania a príznaky vystupujúce do popredia v rôznych jazykoch)

2. Antikvarizmy v povedomí mladej generácie

Teoretická reflexia lexikologických kategórií „archaizmy“, „zastarané LJ“ a „zastarávajúce LJ“ na základe empirického výskumu zameraného na metajazykové hodnotenie časovopríznakovej lexiky mladou generáciou

Mgr. Petra Kollárová

1. Paralely spisovných a nárečových prvkov v tlači slovenských menšín (časopis Život, Čabiansky kalendár, periodiká vojvodinských Slovákov)

2. Paralely spisovných a nárečových prvkov v rozhlase slovenských menšín

(pôjde o skúmanie, či sa vo vybraných textoch/rozhlasových reláciách vyskytuje interferencia z prostredia, akým je jazyk obklopený: napríklad archaická syntax/stará slovo tvorba...)

Mgr. Jaroslava Kmitová (interná doktorandka, kontakt: kmitova.jaroslava@gmail.com)

1. Prechyl'ovanie a jeho fungovanie v súčasnej slovenčine

(Cieľ: Zistiť reálne fungovanie ženských priezvisk v slovenskej spoločnosti, akceptácia netradičných pomenovacích štruktúr. Analýza vybraných textov z médií. Konfrontácia dvoch metodologických prístupov k problematike, systémovo-lingvistického a komunikačno-pragmatického.)

2. Jazykové okienka/jazykové poradne a ich význam v súčasnej slovenčine

(Cieľ: Zreflektovať systémovo-lingvistické riešenia jazykových problémov a reálne fungovanie vybraných jazykových javov v slovenčine. Analýza textov z oblasti jazykovej kultúry vs. laický diskurz ako prostriedok riešenia jazykových otázok.)

Mgr. Marek Mikušiak, PhD.

1. Jazykovokultúrne postoje súčasných slovenských adolescentov k slovenčine

2. Aktuálna pozícia jazykových korektorov v slovenských printových médiách (so zreteľom na problematiku jazykovej autority)

3. Jazykový snobizmus na internete – podoby neprofesionálnej jazykovej kritiky v súčasnom prostredí slovenských internetových diskusií

Mgr. Gabriela Múcsková, PhD.

1. Charakteristika nárečia vo vybranej lokalite

- východisko – heuristický výskum v nárečovom prostredí (lokalitu, resp. región si študent vyberá podľa vlastného záujmu);

- cieľ – charakteristika fonologickej, morfolologickej alebo lexikálnej roviny vybraného nárečia (podľa záujmu študenta a po vzájomnej konzultácii).

2. Dynamické javy vo vývine regionálnych nárečí v súčasnosti. Faktory podmieňujúce zmeny v stavbe a fungovaní nárečia v súčasnej jazykovej situácii na Slovensku.

- východisko – heuristický výskum v prostredí koexistencie nárečovej a štandardnej (resp. spisovnej) variety (lokalitu, resp. región si študent vyberá podľa vlastného záujmu);

- cieľ – charakteristika súčasnej podoby a fungovania nárečia a interdialektu a typológia interferenčných javov v rámci jazykovej situácie vybraného regiónu (konkrétne zameranie práce podľa záujmu študenta a po vzájomnej konzultácii).

3. Nemecké nárečia na Slovensku

- východisko – heuristický výskum v oblastiach s pôvodnou nemeckou menšinou (Spiš, stredné Slovensko – okolie Banskej Štiavnice);

- cieľ – charakteristika tradičného karpatského nemeckého dialektu a jeho fungovanie, príp. zánik v kontexte súčasnej jazykovej situácie daného regiónu.

Mgr. Katarína Muziková, PhD.

1. Vyjadrovanie istoty/neistoty v slovenčine

Predmetom skúmania bude fungovanie jazykových prostriedkov slúžiacich na vyjadrovanie rôzneho stupňa istoty (napr. asi, možno, pravdepodobne ...) v bežnej komunikácii.

2. Interjekcie v súčasnej slovenčine

Predmetom skúmania bude fungovanie interjekcií vyjadrujúcich rôzne emócie (napr. radosť, údiv, prekvapenie...) v komunikácii.

3. Jazyk kuchárskych kníh/náučných a populárno-náučných diel/kázní/ludových kalendárov... v 19. storočí/na začiatku 20. storočia

Práca bude zameraná na analýzu a charakteristiku lexikálnych a/alebo gramatických prostriedkov vyskytujúcich sa vo vybraných textoch (v kuchárskych knihách, náučných a populárno-náučných dielach, káznach, ľudových kalendároch...) z 19. storočia, príp. zo začiatku 20. storočia (výber konkrétneho obdobia v dejinách spisovnej slovenčiny a druhu textov podľa záujmu študenta).

Mgr. Timea Nemčeková

1. Od kmeňa k rodu: vývin substantívnej deklinácie slovenského jazyka

2. **Nespisovný útvar, dialekt, ako súčasť slovenského národného jazyka** (so zameraním na moravsko-slovenské jazykové pomedzie)

3. **Téma zo slovenskej morfológie v panchronickom (diachronicko-synchronickom) hľadisku** – spresní sa po dohovore so študentom a odsúhlasení vedením katedry

Prof. PhDr. Oľga Orgoňová, CSc.

1. Vademekum translátológa zo slovenskej lexikológie

Selekcia centrálnych tém/problémov z obsahu lexikológie SJ pre potreby translátológa a formulovanie relevantných kapitol so zreteľom na translátologickú aplikáciu. (Kritické hodnotenie disciplíny vzhľadom na cieľového adresáta a náčrt koncepcie s ukázkovým spracovaním vybraných 2 kapitol.)

2. Profesionalizmy z oblasti múzických umení

Sústredenie sa na sumarizáciu jestvujúcich slovníčkov profesionálnych výrazov z oblasti scénografie, filmu, divadla (vrátane bábkarstva) – cca 200 výrazov, ich lexikografické spracovanie s využitím lekálnosémantických poznatkov a teoretická reflexia osobitosti tvorby pomenovaní z danej sféry profesijnej komunikácie.

Mgr. Zuzana Popovičová Sedláčková, PhD.

1. Apelativizácia proprií a jej aktuálne podoby vo vybranej komunikačnej sfére

Cieľom práce by malo byť opísanie aktuálnych tendencií procesu apelativizácie vo vybranej komunikačnej sfére (upresnená po konzultácii s vyučujúcou) a následné zdôraznenie motivácií bežných používateľov jazyka pri výbere konkrétnej apelativizovanej/neapelativizovanej podoby jazykovej jednotky, mieru uvedomovania si vzťahu *prvotné proprium – sekundárne apelatívum* a to všetko v nadväznosti na normu spisovného jazyka.

2. Sociolekty v komunikácii marginálnych skupín

Predmet práce je založený na analýze komunikátov (s dôrazom na semivariety slangu a argotu) konkrétnej society ľudí, ktorú väčšinová spoločnosť zvykne kategorizovať ako tzv. marginálnu (okrajovú) – napr. homosexuáli, transvestiti, bezdomovci a pod.

Podmienka: Študent musí mať dôveryhodného informátora z príslušnej society.

3. Stupňovanie adjektív v súkromných neinštitucionálnych komunikátoch a ich komunikačno-funkčná analýza

Práca by sa mala okrem deskripcie relevantných poznatkov o kategórii stupňovania adjektív zamerať osobitne na komunikačno-funkčnú analýzu takých prípadov, keď bežní používatelia jazyka v záujme sledovania vlastných komunikačných cieľov prehodnocujú sémantickú klasifikáciu adjektív a s tým súvisiacu kategóriu stupňovania.

Mgr. Zdenka Schwarzová

1. Od lexikológie ku štylistike – *FOODblog*: fantastický a originálny oddych (nielen) pre dospievajúcich

Cieľom práce je odhaliť a pomenovať konkrétne jazykové a mimojazykové prvky, ktoré sa uplatňujú pri snahe o ozvláštnenie textu či na dosahovanie úspešnosti a celkovej prestíže konkrétneho foodblogu u čitateľov. Práca bude obsahovať základnú charakteristiku pojmu *oblúbený foodblog*.

2. Bol raz jeden „Youtuber“ – jazyková prezentácia slovenských Youtuberov.

Cieľom práce je analýza jazykového prejavu, identifikovanie konkrétnych prostriedkov, prostredníctvom ktorých sa mládež na kanáli YouTube seba prezentuje. Praktickým výstupom bude demaskovanie charakteristík (ne)úspešného Youtubera.

3. Vytvárajú termíny rešpekt či dešpekt? Lexikálna analýza (ne)účinnosti používania termínov (a inojazyčných lexikálnych jednotiek) v internetových článkoch určených pre bežné publikum (zamerané na články prezentujúce témy moderných biotechnológií). Súčasťou práce je tvorba slovníka zozbieraných lexém.